

**UCHWAŁA NR XXI/137/12
RADY MIASTA GRAJEWO**

z dnia 25 kwietnia 2012 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558; Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281) w związku z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493; z 2009r. Nr 206 poz. 1589, z 2010r. Nr 28 poz. 146 Nr 125 poz. 842, z 2011r. Nr 149 poz. 887) Rada Miasta Grajewo uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

mgr Grzegorz Curyło

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012–2016

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.) znowelizowana ustawą z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na gminy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenia poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, w szczególności poprzez działania edukacyjne, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Konieczność podejmowania zdecydowanych działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika również z Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.) oraz Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.).

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Miasta Grajewo na lata 2010-2016, przyjęta w dniu 5 marca 2010 r. Uchwałą Nr XLIII/261/10 Rady Miasta Grajewo przyjmuje jako jeden z celów operacyjnych przeciwdziałanie przemocy domowej, będącego elementem celu strategicznego – Poprawa bezpieczeństwa publicznego. Jednym z kierunków działań do zrealizowania celów operacyjnych jest opracowanie i realizacja lokalnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Również System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2010-2016 przyjęty Uchwałą Nr XLIII/261/2010 Rady Miasta Grajewo przyjęta z dnia 5 marca 2010 r. wskazuje na ochronę dziecka przed wykorzystywaniem i molestowaniem jako jeden z celów operacyjnych w potraktowanej strategicznie poprawie stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.

Program Przeciwdziałania Przemocy Miasta Grajewo ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2010–2016. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

I. Analiza problemów społecznych na terenie Miasta Grajewo

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w mieście z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. Miasta Grajewo liczy 22163 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych z Powiatowym Urzędzie Pracy w Grajewie wynosi 2190 z czego jedynie 370 osób pobiera zasiłek dla bezrobotnych.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie miasta w roku 2011 przeprowadzonych zostało 378 interwencji domowych. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. założono 212 „Niebieskich Kart”.

Z danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku wpłynęło 75 wniosków / zgłoszeń o leczenie odwykowe, sporządzono 40 wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na dzień 31 grudnia 2011 r. 7,21 % ludności miasta korzysta z zasiłków pomocy społecznej.

Ofiarami przemocy były najczęściej kobiety i dzieci. Sprawcami byli mężczyźni, w większości przypadków uzależnieni od alkoholu.

W szkołach na terenie Miasta Grajewo zanotowano akty przemocy fizycznej i psychicznej. Przemoc fizyczna wyrażała się kopaniem, szarpaniem, popychaniem. Przemoc psychiczna to bezustanne wyśmiewanie się, poniżanie, wyzwiska.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie miasta w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

II. Cele programu

Celem Programu jest:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Grajewo,
- 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cele ogólne będą realizowane przez:

- 1) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- 2) diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Miasta Grajewo
- 3) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 4) udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- 5) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

III. Założenia Programu

Realizacja celów Programu zakłada:

- 1) uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
- 2) promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy,
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 4) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

IV. Program jest spójny z Programami :

- 1) Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy,
- 2) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Grajewo na lata 2010-2016,
- 3) Miejskim Systemem Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną,
- 4) Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2012.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
- 3) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).

V. Zasoby Miasta Grajewo w zakresie realizacji Programu:

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.

2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Komenda Powiatowa Policji,

- 3) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- 5) Zakład Opieki Zdrowotnej,
- 6) Organizacje pozarządowe,
- 7) Parafie,
- 8) Sąd,
- 9) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- 10) Szkoły podstawowe i gimnazja.

VI. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- 1) poparcie działań i współpraca z samorządem,
- 2) dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- 3) dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
- 4) otwartość i chęć współpracy specjalistów,
- 5) silne więzi rodzinne,
- 6) chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

VII. Zagrożenia w realizacji zadań:

- 1) stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- 2) bezradność niektórych rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) brak współpracy rodziny w zakresie przezwycięzania kryzysów,
- 4) problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- 5) ubóstwo,
- 6) niedostateczna infrastruktura socjalna w mieście,
- 7) brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.

VIII. Realizacja celów Programu

Cel 1

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Grajewo

Działania:

1. Działanie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie:
  - 1) diagnozowania problemu przemocy w rodzinie,
  - 2) opracowania i realizacji planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
  - 3) rozpowszechniania informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
  - 4) monitorowania sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
  - 5) dokumentowania działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
  - 6) podejmowania działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
  - 7) inicjowania interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
  - 8) udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych.
2. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie problemów przeciwdziałania przemocy:
  - 1) propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy,

- 2) obalanie mitów na temat przemocy,
- 3) szkolenia na temat przemocy,
- 4) prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród rodziców oraz dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych,
- 5) wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne,
- 6) dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków,
- 7) organizowanie konkursów, np. plastycznych, wśród dzieci i młodzieży dotyczących problematyki zapobiegania przemocy.

Podmioty realizujące działanie:

1. placówki oświatowo-wychowawcze,
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
5. Grajewski Klub Zdrowie i Trzeźwość.

Cel 2

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Działania:

1. Izolowanie sprawców od ofiar.
2. Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych.
3. Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc.
4. Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Grajewie o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.

Podmioty realizujące działania:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
4. Grajewski Klub Zdrowie i Trzeźwość.

Cel 3

Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Działania:

1. Utworzenie punktu informacyjnego:
- 1) udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia,
- 2) udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego,
- 3) udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy,
- 4) udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych,
- 5) rozpowszechnianie telefonu zaufania „Niebieska Linia”.

Podmiot realizujący działanie: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

2. Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”,

2) przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

Podmioty realizujące działanie:

- 1) Policja,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
- 4) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 5) przedstawiciele oświaty,
- 6) przedstawiciele ochrony zdrowia.

3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Podmioty realizujące działanie:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Policja,
- 3) Miejski Zespół Interdyscyplinarny.

Monitorowanie

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 marca każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej.

Sprawozdawczość

Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie do dnia 30 kwietnia każdego roku przedłoży Radzie Miasta sprawozdanie z realizacji Programu.

Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Miasta Grajewo, przekazanych Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Grajewie, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.